

ILLUSTRATIE ELIANE GERRITS

De vijf fases van Trump

Het T-woord. Niemand durft het hier in Princeton nog te uiten. Het is het zwarte gat waar ieder ander gespreksonderwerp in verdwijnt. Princeton is bij uitstek het bolwerk van de rede, een academische bubbel ver weg van de werkelijkheid van de rest van Amerika. Een aangeharkte stad waar iedereen weet wat goed is voor henzelf en voor het land, waar het verstand het altijd wint van de ruwe emotie.

Tot voor kort werd de figuur van Donald Trump dan ook geplaatst in de categorie licht amusement, een grappig tussendoortje. Net als zijn reality-programma's waar niemand naar kijkt en zijn kitscherige hotels waar niemand logeert. Een clown, een kleurrijk figuur in de patserige wereld van New Yorkse projectontwikkelaars, goed voor een scherpe cartoon in *The New Yorker*, het blad dat iedereen hier elke week spelt. In heel Princeton is volgens mij maar één Trumpaanhanger te vinden. Een corpulente man die in zijn uitklapstoeltje bij de ingang van de universiteit zit met een rode pet en een Amerikaanse vlag in zijn vuist. Niemand spreekt hem ooit aan.

Maar dat was voordat 'de vijf fasen van Trump' begonnen: de ontkenning, woede, onderhandeling, depressie en aanvaarding. De collectieve rouw om het verlies van het gezond verstand.

Flessenpost uit de VS

Schrijfster Pia de Jong woont met haar gezin in Princeton, in de VS. Ze bericht wekelijks over wat haar daar opvalt.

Allereerst de ontkenning. Niemand kon een jaar geleden bedenken dat Trump zo ver zou komen. De dwaas maakte geen schijn van kans. „Hillary heeft de verkiezing in de zak van haar broekpak”, zei een vriend die het daarom niet nodig vond een fundraiser voor Clinton te organiseren zoals hij eerder had gedaan. Een van de weinigen die het zag aankomen was Sam Wang, een hoogleraar neurowetenschappen die als hobby verkiezingen voorspelt. Zijn populaire website Princeton Election Consortium houdt volgens een ingewikkeld wiskundig algoritme de actuele stand bij. Hij krijgt nu al 50.000 hits per dag. Rond de verkiezingen zal dat tegen de 20 miljoen gaan lopen.

Na de ontkenning kwam de woede. „Dit kan niet waar zijn”, riep men geschokt. Hoe is het mogelijk dat er nieuwskanalen zijn die zonder enige schaamte Trumps aperte leugens verkopen? Waar blijft de serieuze journa-

listiek? Dit is mijn land niet meer!

In de daaropvolgende fase van onderhandeling werden de discussies gede-tailleerd. Oké, Trump mag dan Ohio winnen, maar alleen als Hillary Pennsylvania en Virginia kan behouden. In-gewikkelde statistische redeneringen domineerden ineens alle gesprekken. Nu we de dagen tot de verkiezing aftel-len, zijn we aangekomen in de fase van depressie. Feestjes zijn allang niet vrolijk meer. Iedere dag leert de website van Sam ons wat de kans op een Trumpoverwinning is. Vandaag is dat 22 procent. Amerika speelt Russische roulette - ja, met een knipoog naar Poetin - en zet daarmee ook een geladen pistool op het hoofd van de wereld. Trouwens, bij de echte Russische roulette is de kans op een voltreffer 1 op 6, dat wil zeggen 16,6 procent. Is het nu wachten op de laatste fase: de aanvaarding? Gaat Trump regeren, de clown, de leugenaar, de onderbuik-spreker van vreemdelingenangst en volkswoede? Gaat Princeton, het huis van politieke correctheid, dansen naar de pijpen van de man die daar lak aan heeft? Mocht het ondenkbare alsnog werkelijkheid worden dan heb ik mijn vrienden alvast politiek asiel in Nederland aangeboden. Nu hopen dat ze welkom zijn. Bij premier Wilders?

Reacties naar pdejong@ias.edu